

SPESIALENHETEN FOR POLITISAKER

PÅTALEVEDTAK

SAK NR 15454090 382/21-123

A VED OSLO POLITIDISTRIKT ANMELDT FOR UFORSIKTIG OMGANG MED SKYTEVÅPEN - VÅDESKUDD PÅ ÅPEN GATE**Sammendrag og konklusjon**

Saken gjelder uforsiktig omgang med skytevåpen etter at det gikk av et vådeskudd i forbindelse med tømingsprosedyre etter endt vakthold ved X-barnehave ved St. Hanshaugen i Oslo. Ut fra etterforskningen er det konkludert med at politibetjent A under prosedyren glemte å ta ut magasinet fra MP5-en før hun tok ladearmen frem igjen. Dette medførte at våpenet ble ladet på ny og at det gikk av et skudd da hun tok avtrekk. Skuddet ble avfyrt i sikker retning, og det er ingen holdepunkter for at tredjepersoner ble utsatt for fare. Ut fra etterforskningsresultatet legges til grunn at dagjeldende rutiner for tømning og sikring av våpen ble fulgt og at A tok de forholdsregler hun skulle ved kontrollavtrekket. Saken er henlagt etter straffeloven § 188 (uforsiktig omgang med skytevåpen) som intet straffbart forhold anses bevist.

Anmeldelsen

Ved påtegning fra Oslo politidistrikt 11. juni 2021 har Spesialenheten for politisaker fått oversendt sak hvor politibetjent A er anmeldt for uforsiktig omgang med skytevåpen etter ovennevnte hendelse. Vådeskuddet medførte ingen skader på person eller materiell.

Spesialenhetens etterforskning

Vedlagt oversendelsen fra Oslo politidistrikt fulgte anmeldelse og illustrasjonsmappe utferdiget av tjenestepersoner fra Kriminalvakten ved Oslo politidistrikt 8. juni 2021.

Fra Oslo politidistrikt har Spesialenheten innhentet logg fra Politioperativt system (PO-logg) knyttet til hendelsen og Instruks for rutiner og oppbevaring av MP-5 i uniformert/sivilt kjøretøy ENS av 8. juni 2021.

Politibetjent B er avhørt som vitne.

Underskrevet digitalt
Terje Nybøe (TNY004) 07.02.2022

Spesialenheten for politisaker

Post: Postboks 93, 2301 HAMAR
Tel: 62556100 Faks: 62556102
E-post: post@spesialenheten.no

Politibetjent A er avhørt som mistenkt.

Nærmere om sakens faktum

Tirsdag 8. juni 2021 jobbet politibetjent A kveldssett ved Sentrum politistasjon i Oslo. Hun og makkeren, politibetjent B, ble satt på patrulje A61 og fikk i oppdrag å gjennomføre vakthold ved X-barnehage [REDACTED] på St. Hanshaugen i Oslo. De kjørte en uniformert cellebil, og politibetjent X var sjåfør. De ankom stedet ca. 14.45. Bilen ble parkert på høyre side i Geitmyrsveien i krysset mot Bergstien, som er avstengt med steinblokker. På motsatt side av Geitmyrsveien ligger parken på St. Hanshaugen.

Det er opplyst at vaktholdet ved barnehagen gjennomføres i forbindelse med levering og henting av barn. Vaktholdet er bevæpnet, og tjenestepersonene står oppstilt ved inn-/utgangen til barnehagen. A og B var bevæpnet med både pistol og MP5, og våpnene var i tråd med instruks ladd med skudd i kammeret.

Politibetjent A har opplyst at hun ble godkjent på begge våpen i 2020. Hun er innsatspersonell kategori 4 (IP4).

Da vaktholdet skulle avsluttes i 17-tiden, tok de to politibetjentene med seg utstyrsbag, våpen og hjelm og gikk opp bakken mot Geitmyrsveien hvor bilen stod parkert. De lastet opp bilen og skulle deretter gjennomføre tømmingsprosedyren og låse ned våpnene. Det var ingen nedspenningstønne på stedet, og avtrekket måtte derfor tas ned mot bakken.

Politibetjent A har forklart at våpenskrinet var midt i bilen. Siden hun var sjåfør på patruljen, stilte hun seg på sjåførsiden og påbegynte tømmingsprosedyren. Hun har beskrevet at dette er en oppgave som krever at man bruker tid og er fokusert. Etter å ha dratt ladearmen tilbake, vurderte hun plasseringen ukomfortabel, siden hun ble stående midt i veien og i tillegg så at det satt folk oppe i parken. Hun gikk derfor rundt bilen og stilte seg på gangveien, på høyde med begynnelsen av den åpne skyvedøren på tjenestebilens passasjerside, og vendt med ansiktet fremover/oppover Geitmyrsveien. B var på dette tidspunkt ferdig med tømmingsprosedyren og stod ved passasjerdøren.

Om hva som videre skjedde, har A forklart at hun slo ned ladearmen, men glemte å ta ut magasinet. Da hun så tok ladearmen tilbake og førte den frem, ladet hun våpenet på ny. I den tro at magasinet var tatt ut, siktet hun rett ned i asfalten. Hun så at det ikke var personer rundt henne, og gjennomførte avtrekket i den tro at hun hadde gjort alt rett. Hun avfyrte da et skudd, og skjønte umiddelbart at hun hadde glemte å ta ut magasinet. Skuddet gikk rett ned i asfalten, og hun oppfattet at det var trygt, både for henne selv og for B. Når det gjaldt B, har hun vist til at det var avstand mellom dem og at det føltes helt trygt opp mot hvor hun vinklet våpenet.

Politibetjent B har forklart at han hørte et smell og med en gang skjønte hva som hadde skjedd. Da han så bort på A, hadde hun våpenet pekende rett ned i bakken og stod stille. Han så et hull i asfalten like ved henne, og han så at skuddet hadde gått tilnærmet 90 grader rett ned i asfalten. Hans oppfatning var at A hadde holdt våpenet rett ned mot bakken og at skuddet hadde gått i sikker retning. Han kikket rundt seg og la ikke merke til noen i nærheten, utover noen som tilsynelatende hadde piknik et par hundre meter bortenfor. Han anså ikke at det var fare for verken dem eller andre.

Underskrevet digitalt

Terje Nybøe (TNY004) 07.02.2022

side 2 av 4

Ut fra As og Bs forklaringer, og Kriminalvaktens etterfølgende undersøkelser på stedet, legger Spesialenheten til grunn at ingen av tjenestepersonene ble truffet av fragmenter eller splinter, og at det utover kulehullet i asfalten ikke oppstod skader på materiell eller annet i omgivelsene.

Politibetjent A varslet operasjonssentralen om hendelsen. PO-logg benevnt "Åstedsundersøkelse [vådeskudd] ble opprettet kl. 17.05. To tjenestepersoner fra Kriminalvaktens rykket ut og ankom stedet ca. kl. 17.50. Av anmeldelsen og illustrasjonsmappen fremgår det at anslaget fra kulen var på fortauet, like ved tjenestebilen til A61. Ved kulehullet lå det små biter av asfalt rundt i en omkrets på ca. 1 meter, trolig som følge av anslaget fra kulen. Patronhylsen lå på fortauet ca. tre meter unna kulehullet i asfalten. Prosjektilet ble ikke funnet.

Det er opplyst at vådeskuddet ble avfyrt med en MP5 med våpennummer xxxxxx, som er et fellesvåpen som tilhørte tjenestebilen. Ifølge Kriminalvaktens opplyste A på stedet at det ikke var mistanke om at vådeskuddet skyldtes en funksjonsfeil på våpenet. Opplysningene fra Kriminalvaktens undersøkelser på stedet og i anmeldelsen for øvrig er i tråd med forklaringene Spesialenheten har mottatt.

Det bemerkes avslutningsvis at det 8. juni 2021 ble utgitt en ny instruks for rutiner og oppbevaring av MP5 i uniformert/sivilt kjøretøy ENS. Både A og B har forklart at de mottok instruksjonen per e-post samme dag, men at de ikke hadde rukket å lese den før de reiste ut på oppdraget. De har videre begge forklart at instruksjonen forut for 8. juni 2021 var at magasinet skulle være i våpenet i våpenskrinet under lagring, og at det var dette de forholdt seg til under oppdraget. I følge ny instruks skal våpen og magasin lagres adskilt i våpenskrinet.

Politibetjent A har ikke erkjent straffeskyld for uforsiktig omgang med skytevåpen. Hun har begrunnet dette med at hun tok hensyn til tredjepersoner og vinklet pipa rett ned da skuddet gikk av. Avtrekket hun gjorde var kontrollert, slik at ingen kunne bli skadet.

Spesialenhetens vurdering

Spesialenheten for politisaker har til oppgave å etterforske og påtaleavgjøre saker der det er spørsmål om ansatte i politiet og påtalemyndigheten har begått straffbare handlinger i tjenesten, jf. påtaleinstruks § 34-1.

Saken er vurdert som mulig overtredelse av straffeloven § 188 om uforsiktig omgang med skytevåpen. Straffansvar er betinget av at gjerningspersonen har brukt eller behandlet skytevåpenet på en uforsiktig måte, og at denne opptredenen er "egnet til å volde fare for andres liv eller helse". Det kreves ikke at adferden faktisk har voldt fare. Det er tilstrekkelig at adferden objektivt sett var egnet til å volde fare. Lovens ordlyd viser at fare for lovovertræderens eget liv eller helse ikke rammes, samt at fare for materiell skade ikke omfattes.

Skyldkravet etter § 188 er blandet. Det kreves forsett i forhold til det at man behandler et skytevåpen. Det er tilstrekkelig med uaktsomhet i forhold til kravet om "uforsiktig omgang" og at den er "egnet til å volde fare for andres liv eller helse". Det store farepotensialet som gjelder ved uforsiktig omgang med skytevåpen er grunnen til at aktsomhetskravet skal fortolkes strengt.

Underskrevet digitalt

Terje Nybøe (TNY004) 07.02.2022

side 3 av 4

Spesialenheten legger til grunn som bevist utover enhver rimelig tvil at politibetjent A avfyrte et skudd ned i bakken i forbindelse med tømmingsprosedyren av MP5-en i den tro at hun hadde fulgt prosedyren og hadde fjernet magasinet. At dette ikke var gjort, skyldes en forglemmelse.

Kriminalvaktens beskrivelse av åstedet, foto av kulehullet i asfalten og politibetjent Bs vitneforklaring er forenlig med politibetjent As forklaring om at hun siktet rett ned mot bakken da hun gjennomførte avtrekket og skuddet gikk av. Selv om politibetjent B befant seg i umiddelbar nærhet, er det ikke holdepunkter for at skuddet var egnet til å volde fare for ham. De objektive vilkårene for straff etter straffeloven § 188 er dermed ikke til stede.

Ulike forglemmelser ved håndtering av våpen kan få store følger. Etter Spesialenhetens syn skal det ikke så mye avvik til fra forsvarlig våpenbehandling til at handlingen kan karakteriseres som uaktsom opptreden. I denne saken er det likevel Spesialenhetens syn at politibetjent A for øvrig fulgte de grunnleggende sikkerhetsreglene ved håndtering av våpenet og med det minimerte faren for skade på omgivelsene. Hun overholdt den siste sikkerhetsbarrieren ved at hun forvissnet seg om at omgivelsene var trygge og at våpenet var rettet i sikker retning før hun gjennomførte avtrekket. Denne forholdsregel finnes nettopp fordi slike forglemmelser eller feil kan skje. Spesialenheten kan på denne bakgrunn heller ikke se at den ufrivillige skuddløsning representerer straffbar tjenestefeil.

Siden etterforskningsresultatet med særlig styrke viser at det ikke har skjedd en straffbar overtredelse av straffeloven § 188, henlegges saken som intet straffbart forhold anses bevist.

Vedtak

Strafforfølgningen mot A for mulig overtredelse av straffeloven § 188 henlegges som intet straffbart forhold anses bevist.

A underrettes om vedtaket.

Kopi av vedtaket sendes politimesteren i Oslo politidistrikt til orientering.

Sjefen for Spesialenheten for politisaker, 7. februar 2022

Terje Nybøe
sjef

Underskrevet digitalt
Terje Nybøe (TNY004) 07.02.2022

side 4 av 4